

מסורת הש"ס

(6) ופי' חס' ניטין ל': ד"ה לטוסי'. (8) עוקלין פי' ומי' (9) ל' ל' לקבל יע"ף.

תורה אור השלם

1 ובעתים ההם רבים יצמדו על ט"ך הנגב ובני פריצי עמק יזעאו להעמיד חזון ונבשלו: גיאל יא יד
2 והוליד בן פריץ שפך דם וצפה א"ח מאחד מאלה: יחזקאל י"ז

הנהגות הב"ח

(6) נ"ה הוא דמטב אי כ"ל וזו"ו נמתק: (8) ר"ש ד"ה א"ח וכו' שמבחישים כ"ל:

המקבל שדה מחבירו פרק תשיעי בבא מציעא

פרי עיסקי וחד פסידא דלוס. קבל היום ממנו זמנה ולמחר זמנה וכתב שטר על מאתים הפסיד הלוה כמה דפרישית שאם יבא הפסד בזה ושכר בזה לא יחשבו כל אחד לבדו אלא השכר ימלא הקרן תחילה ואח"כ יחולקו המותר. ואם כתב ב' שטרות כמספט

היה מחשב הפסד של זה לבד והשכר של זה לבד ויקבל הבעלים עליו בהפסד החזי ובשכר השליש. ועלה טובה קמ"ל רבא דבחד עיסקא נכתוב חד שטרא ובחרי עסקי נכתוב ב' שטרי ויהא הדבר שקול: ולא מצי למימר ליה. לבתר דמלייה: דרי מהאיך פסידא קמא כהדאי. וקבל עמך חזי הפסד ובשכר טול שליט ונמלאת פוחת מן הקרן: דא"ל להכי שטרות ומלי' וכו'. דמללא אודעתך מעיקרא נכלס היית דבבר וודעתך דמלי קרנא ערחת: כי פרי דעבוד עיסקא כפדי הדדי ורווח. שני כפוליים שקבלו עיסקא מבעל הבית כשותפות שימכרוהו ויחסרו בזמנת עד זמן פלוני ויחלקו בנייהם יבין כע"כ כמספט ונשתמשו מלי הזמן ושחכרו: דמעבב. עליה עד שנייה הזמן שקבעו לבע"כ שיחזרו לו אם שלו והמותר יחולקו: אי אמר ליה ניפלוג ויפלוג. השתא מפרש ואילן מ"ט א"ח ליה דניעבב אי א"ל האי פלוג רווחא והקרן ניתפוס עדיין להרחיב בו עד הזמן מלי א"ל איך רווחא לקרנא משמעבד שמה כסמורה שנעשה עוד נפסד ונרין שיהא הירות קיים להשתכר בו עוד כדי למלאות הקרן: ופי' אמר ניפלוג. תרוייהו מלי א"ל עיסקא להדדי משמעבד ואם ניפלוג שמה חזי אפסיד כסמורה שאקנה שרי קבלתי חזי להשתעק בה עד אוחו הזמן ואם אפסיד שמה חלק השני ישכר וימלא חסרונו ואנו יחד קבלנו ונשתעבדו החלקים זה לזה: מתנני' ולא רלה נגש. התבואה:

אמן לך חבירך. לך וכן כורין שפסקתי עמך ומה איכפת לך אם יחסר חלקי שהעשבים (8) מכחישים הנכסים אין זה אלא עלי: אין שומעין לו. והא לימא אלא כחכמתא דאי בקבלתא פשיטא מי מלי א"ל מלי איכפת לך: גמ' ואי א"ל כריבנא וכו'. השתא מפרש אמאי אין שומעין

לו אי אמר לו אני אחרוש אחר הקלירה והאפוך שרשי העשבים שנתרו בה וימותו ולא תעלה לפניך עשבים מלי מהדר ליה: א"ל אלא חטי מעילא בעינא. אוחו חכירות שפסקת לי אני רואה שיהו צריאים ולא כחושים: מנסבא שם רע לארעאי. הרואים סבורים שניכשת ואעפ"כ היא מללה עשבים ואתה מוליך שם רע לארעאי ומחר אם בחטי למחר או להוריד ליה אריס אחר לא יהיה יורד: ושא סגן וכו'. הרי לא שנה במתני' אלא טענה אחת ובשבילה קאמר אין שומעין לו ע"כ בהא תליא כולה: אלא משום דא"ל בורא דנפל נפל. כל טענתו אינה אלא שמעלת עשבים לשנה הבאה וטענתו לעולם עומדת דכי א"ל כריבנא לאמר הקלירה א"ל האי נהי דעקרת לשרשים סוף סוף העשבים שתניה בה עכשיו עד שזירעו יפלו הרעים לארץ וימחו לשנה הבאה ולו לא מועיל החרישה: ברתנני' המקבל שדה מחבירו ולא עשה. תבואה אלא מעט ונא לו האריס לנטע מלהתעסק בה עוד שאין בה עוד כדי טרחה: אם יש בה כדי לעשות. מתבואתה כרי. ובגמרא מפרש מלי שיעוריה: חייב לטפול בה. בעל כרחו. והא לימא אלא בקבלתא דאי כחכמתא מנה לו לבעל השדה אם יחול לו סוף סוף חכירו הוא נותן לו: מה קצבה בכרי. מה קצבה יש אם קצבתם לו כדי לשיעור חיוב טיפול שדה גדולה לשיעור כרי ושדה קטנה לשיעור כרי: אלא אם יש בה כדי נפילה. שיכול לחזור ולזרעה לשנה הבאה מתבואת שנה זו: נפילה. זרע שמפורים לה במפולת יד: גמ' אקוס ואניר. אעמוד ואחרוש: ואדרי. אורה המון ברמת או בנפה: בעמלאי ובנפיקוס יד. בהולאמי: הרחפ. פלי"א שורין המון ברות ממוך התבואה: שפעמוד בה. כשחובטין אותה בתוכו: מהאי גיסא ופסאי גיסא. אם נרלחן חודיה משני לרדיון: כונס שלו. פלדיון בלע"ז. הרחת שמכניסין אותה לנגבות התבואה עליה לרות שאין רואה פני החמה ולרדיון נמי בכלל כונס הס: סגן הפס. כנס' עוקלין וכו'. משום אמרי דכי ר' ינאי דמפרשי שיעורא ככולהו הך מתני' נקט להו גבי מתני' דמפרשי בה דכי ר' ינאי שיעורא: פריזי ויפסי. דמפרש רשעי זיתים וענבים שהן לעולם בוסר שאין ביטולן נגמר לעולם: מעשרים. מן עומלת אוכלין דלא חזי לאכילה: וכמה פריזי. כמה הן מבושלין ועדיין פריזין הן: ארבעים קבין לקורס. שמכניסין בבית הבד מהן כדי שיעור טענית הקורה כפעם אחת ואין מוליחין אלא ארבעה קבין שמן: באוללא. בתפוחה אחת שקורין ש"ק. יש מקום שנתייבד שיהן גדולין ומכניסין שלשת כורים יחד ויש מקום שאין מכניסין אלא כור זיתים כעשיית קורה וישער רבי אלעזר כקטנים ורבי ינאי כגדולים. וכאמיהו היו מלמא זימני ארבעה קבין: עלו

קה.

עין משפט גר מצוה

בה א מ"י פ"ה מהלכות שולחן וזושפין הלכה ג סגן עשין פנ עוש"ע י"ד פ"ר קנפ סעף ל': כו ב עוש"ע שס סעף לה: כו ג ד מ"י פ"ה מהל' שבת הלכה ח סגן עשין פט עוש"ע ח"מ פ"י סגן סעף ד: כח ה ו ז מ"י שס הלכה י' סגן שס עוש"ע ח"מ פ"י שס סעף ה: כ"ה ח ט מ"י פ"ה מהל' עומלת אוכלין הלכה י':

לעני רש"י

פלי"א פיל"א. י"ה (כלומר כן שטוחה כעלמדיית ארובה). פלדיון פלדור"ן. י"ה כלי הקק. ש"ק. כמות ענבים או זיתים שהיו מכניסין בה אחת תחת המכס.

שיכול לומר לו למחר אתה יוצא ממנה ומעלת לפני עשבים: גמ' יא א"ל לבחר הכי כריבנא לה אמר ליה חטי מעלייתא בעינא ואי א"ל זביננא לך חטי משוקא א"ל חטי דארעאי בעינא ואי א"ל מנכישנא לך שיעור מנתך א"ל קא מנסבת שם רע לארעאי והתנן מפני שמעלת לפני עשבים אלא משום דא"ל בורא דנפל נפל: מתנני' המקבל שדה מחבירו ולא עשתה אם יש בה כדי להעמיד כרי חייב לטפול בה א"ר יהודה מאי קצבה בכרי אלא אם יש בה כדי להעמיד כרי חייב לטפול בה שכן כותב לו אנא אוקים ואניר ואורע ואחצוד ואעמר ואדוש ואיירי ואוקים כריא קדמך ותיתי אתה ותיטול פלגא ואנא בעמלי ובנפקות ידי פלגא וכמה כדי להעמיד בה כרי א"ר יוסי בר' חנינא כדי שתעמוד בו הרחת איבעיא להו רחת דיוצא מוחאי גיסא להאי גיסא מאי ת"ש א"ר אבהו לדידי מפרשא לי מיניה דר' יוסי בר' חנינא כל שאין כונס שלו רואה פני החמה איתמר לוי אמר שלש סאין דבי רבי ינאי אמרי יסאתים אמר ר"ל סאתים שאמרו יחזין מן ההוצאה תנן התם פריצי זיתים וענבים כ"ש מטמאין וב"ה ממחרתין מאי פריצי זיתים אמר רב הונא רשעי זיתים אמר רב יוסף ומאי קראה יובנן פריצי עמך ינשאו להעמיד חזון וכשלו ר"ג בר יצחק אמר מהבא והוליד בן פריץ שופך דם וכמה פריצי זיתים ר' אלעזר אמר ארבעת קבין לקורה דבי ר' ינאי אמרי סאתים לקורה ולא פליגי הא באתרא דמעילי בורא באוללא הא באתרא דמעילי תלתא כורין באוללא תנו רבנן עלו

עלו

עלו

עלו